

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 19.07.1968, sp. zn. 6 Tz 40/68, ECLI:CZ:NS:1968:6.TZ.40.1968.1

Číslo: 1/1969

Právní věta: I. Není-li znamení, dávané při řízení provozu na křižovatce příslušníkem Veřejné bezpečnosti srozumitelné a má-li tedy řidič o jeho významu pochybnost, nesmí si je vykládat ve svůj prospěch tak, že mu umožňuje projet křižovatku bez ohledu na ostatní účastníky silničního provozu a bez respektování obecných pravidel o přednosti v jízdě na křižovatce. II. Pokud příslušník Veřejné bezpečnosti nezastavil na křižovatce provoz v protisměru způsobem, uvedeným v § 39 odst. 6 citované vyhlášky nebo jiným vhodným a jasným způsobem, nemůže řidič odbočovat plynule vlevo, aniž by dal přednost v jízdě protijedoucím vozidlům. III. Při odbočování protijedoucích vozidel vlevo ve smyslu § 13 odst. 5 citované vyhlášky (tzv. tangenciální odbočování), musí - pokud to rozměry křižovatky dovolí - vozidlo projet hranicí křižovatky při jejím opouštění již zařazeno v pravé polovině vozovky ve směru jízdy.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 19.07.1968

Spisová značka: 6 Tz 40/68

Číslo rozhodnutí: 1

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dokazování

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud vyslovil porušení zákona v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř. pravomocným usnesením okresního prokurátora v Brně-městě z 26. února 1968 sp. zn. 2 Pv 896/67, kterým bylo zastaveno podle § 172 odst. 1 písm. c) tr. ř. trestní stíhání obviněného pro trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák.

Z odůvodnění:

Usnesením vyšetřovatele odboru vyšetřování MS-VB v B. bylo podle § 160 odst. 1 tr. ř. zahájeno trestní stíhání a současně podle § 163 odst. 1 tr. ř. vzneseno obvinění proti A pro trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák. proto, že v B. na křižovatce při odbočování vlevo nedal přednost v jízdě motocyklu, řízenému C, který přijížděl z opačného směru, takže došlo ke střetnutí obou vozidel, při němž C utrpěl zlomení levé stehenní kosti a tržnou ránu na kotníku, které dosahuje intenzity těžké újmy na zdraví. K nehodě došlo tak, že obviněný A na hranici uvedené křižovatky

nesprávně zastavil, ač jeho směr jízdy byl volný, což potvrzuje sám obviněný, jeho manželka a dopravní orgán VB. Ten podle výpovědi viděl, že obviněný si počíná nejistě a proto při nezměněném postoji levým bokem k obviněnému mu dal levou rukou pokyn, aby najel na střed křižovatky a dával mu znamení ke zrychlení jízdy. Současně z protisměru přijížděl motocyklista C, jemuž dal orgán VB rovněž pokyn ke zrychlení jízdy. C podle své výpovědi křižovatku projížděl rychlostí 40-50 km/hod., když tu náhle za dopravní budkou vjelo do jeho směru osobní auto řízené obviněným a došlo ke střetnutí. Obviněný uvedl ve své výpovědi, že pokládal pokyn dopravního orgánu za pokyn k plynulému odbočení, což učinil, a že motocyklistu spatřil až v poslední chvíli.

Po skončení vyšetřování okresní prokurátor v Brně-městě podal na obviněného pro uvedený trestný čin obžalobu, kterou okresní soud nepřijal a věc vrátil prokurátorovi k došetření. Předmětem došetření mělo být zejména přesné zjištění, jaká znamení dával příslušník VB, který na křižovatce řídil dopravu a zda snad způsob dávání těchto znamení neuvedl obviněného v omyl o možnosti plynulého odbočení.

Po skončeném došetření, při němž nedošlo ke změně skutkového stavu věci, předložil vyšetřovatel spis okresnímu prokurátorovi s opětovným návrhem na podání obžaloby. Okresní prokurátor však shora citovaným usnesením trestní stíhání obviněného zastavil podle § 172 odst. 1 písm. c) tr. ř. Rozhodnutí odůvodnil tím, že ani po provedeném došetření nelze vyvrátit obhajobu obviněného, že si mylně vyložil znamení orgánu VB, přičemž obviněný neměl přes budku, umístěnou na křižovatce, výhled do protisměru, odkud motocyklista přijížděl.

Proti tomuto rozhodnutí okresního prokurátora podal ve lhůtě uvedené § 272 tr. ř. generální prokurátor stížnost pro porušení zákona, v níž vytýkal, že rozhodnutí prokurátora je založeno na nedostatečně objasněném skutkovém podkladě, protože nebyly provedeny všechny dosažitelné a pro posouzení věci rozhodné důkazy.

Nejvyšší soud vzal v úvahu, že podle plánu místa nehody je budka, z níž příslušník VB řídil provoz na křižovatce, umístěna mimo střed křižovatky, tedy pro získání výhledu obviněného do protisměru tak výhodně, že obviněný od místa, z něhož již měl výhled do protisměru, do místa nehody ujel asi 9 metrů. Okresní prokurátor však hodnotil situaci pouze na základě výpovědi obviněného a poškozeného, aniž si opatřil pro svůj závěr objektivní důkaz, jakým mohlo být pouze ohledání místa nehody. Okresní prokurátor měl tedy především objasnit rozpor mezi tvrzením účastníků nehody a plánem místa nehody o přehlednosti křižovatky, a to ohledáním místa nehody, popř. i za přizvání znalce, jemuž mělo být uloženo, aby technickým výpočtem ověřil možnost obviněného zastavit vozidlo poté, kdy již protijedoucího motocyklistu mohl spatřit.

Okresní prokurátor však provedené důkazy nehodnotil ani v soulasu s vyhláškou ministerstva vnitra č. 80/1966 Sb.; především se nezabýval výkladem ustanovení § 39 odst. 6 a 8 této vyhlášky.

Ustanovení § 39 odst. 8 citované vyhlášky dává příslušníku VB možnost použít i jiná vhodná znamení, než jaká jsou výslovně uvedena v předchozích odstavcích téhož ustanovení. Z povahy věci vyplývá, že tato znamení musí být dávana naprosto jasným způsobem. Nejasné nebo pochybné znamení si tedy řidič nesmí vykládat ve svůj prospěch tak, že mu dovoluje ten jízdní úkon, který chtěl na křižovatce provést. Obviněný si tedy nemohl – měl-li pochybnost o smyslu dávaného znamení – vykládat toto znamení tak, jakoby ho opravňovalo k plynulému odbočení bez respektování práva přednosti v jízdě vozidel jedoucích z opačného směru.

I kdyby však obviněný neměl pochyb o smyslu znamení dávaného příslušníkem VB a mohl si je jednoznačně vykládat jako znamení k provedení plynulého odbočení bez zastavení u budky, pak ani v tomto případě jej takové znamení nemohlo zprostit povinnosti sledovat vozidla přijíždějící z opačného směru. Jistotu o tom, že provoz z opačného směru je zastaven, by totiž obviněný mohl mít pouze

tehdy, kdyby příslušník VB provoz v protisměru zastavil způsobem uvedeným v ustanovení § 39 odst. 6 shora uvedené vyhlášky. Jinak – pokud takové znamení nebylo dáváno – musí řidič i při znamení k odbočení jet tak, aby dal přednost v jízdě protijedoucím vozidlům podle § 13 odst. 5 citované vyhlášky.

Obviněný neprovedl odbočování ani v souladu s ustanovením § 13 odst. 5 poslední větu cit. vyhlášky, neboť v tomto ustanovení zavedený nový způsob odbočování (tzv. tangenciální odbočování) vyžaduje takový způsob jízdy, aby vozidlo projelo hranici křižovatku již zařazeno ve správné (pravé) polovině vozovky. Pokud by novému způsobu odbočování nebyl dán tento výklad, bylo by legalizováno tzv. „řezání zatáčky“, což zákonodárce neměl v úmyslu. Pokud místo nehody se skutečně nacházelo na místě označeném v plánu jako pravděpodobné místo střetnutí, pak obviněný porušil i citované ustanovení vyhlášky.